

**ПРОГРАМА НА БЪЛГАРСКА БАНКА ЗА РАЗВИТИЕ
ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ НА КРЕДИТНИ ЛИНИИ ЗА ОПЕРАТИВЕН ЛИЗИНГ
В ПОЛЗА НА МАЛКИ И СРЕДНИ ПРЕДПРИЯТИЯ
„ПРОГРАМА ОЛ / 4 / МСП“**

А. Общи условия за Програмата	
А. 1 Целева група партньори-получатели на финансиране от ББР	Търговски дружества с основен предмет на стопанска дейност лизинг
А. 2 Предназначение и цели	Предоставяне на дългосрочен заемен ресурс при условия, позволяващи по-голям и по атрактивен достъп до услугата оперативен лизинг (ОЛ) в полза на бизнеса на малки и средни предприятия в България.
А.3 Валута на финансирането от ББР	евро
А.4 Стартов бюджет на Програмата	30 000 000 евро
Б. Условия по кредитите за Компаниите - партньори	
Б.1 Вид и цел на кредита	Револвираща кредитна линия, предназначена за покупка на бизнес активи, отдавани на оперативен лизинг на малки и средни предприятия, регистрирани/осъществяващи стопанска дейност и инвестиции в Р. България.
Б.2 Максимален лимит на кредит	до 3 000 000 евро
Б.3 Максимален срок на кредит, в това число усвояване, текущо и окончателно погасяване	До 10 години (120 месеца), От които до 5 години максимален срок на усвояване и погасяване в

	режим на револвиране и до 5 години срок за окончателно погасяване, съгласно определен от ББР погасителен план.
Б.4 Лихвен процент	Лихвена база 3M EURIBOR + надбавка до 4 пункта Крайният лихвен процент е не по-малко от 3 пункта При отрицателна стойност на лихвената база тя се счита за 0 %.
Б.5 Комисиони	Комисиона за ангажимент: 0,25 % върху неусвоената част от кредита. Други, съгласно тарифата на ББР. Без комисиона за управление
Б.6 Обезпечение	Първи по ред залози, учредени по реда на ЗОЗ и ЗДФО: Първи по ред залог върху всички вземания (настоящи, бъдещи и условни) по лизинговите и съпътстващите ги договори, в размер на минимум 130 % от дълга по Кредита. Първи по ред особен залог върху активи, в това число върху имущество - предмет на договори за оперативен лизинг (ДОЛ), в размер на минимум 120 % от дълга по кредита. Залог по ЗДФО на вземанията от банкови сметки, открити в ББР, включително сметките, предназначени за обслужване на лизинговите сделки по Програмата (още наричани по-долу подделки). Съгласие за директен дебит от сметка в търговска банка; Друго, приемливо за ББР обезпечение, което замества или допълва посочените по-горе. Задължително застраховка на лизинговото имущество, обхванато от предоставеното на ББР обезпечение, с включване на всички относими към актива рискове. Правата по застраховките се прехвърлят в полза на ББР. Без право на подзастраховане. Право на ББР да оценява обезпечението и да иска неговото допълване.

Б.7 Условия за усвояване	Възможност за многократно усвояване в рамките на срока за револвиране, съгласно конкретния бизнес план и потребности на Компанията-партньор; Усвоява се с цел покупка/рефинансиране покупката на нови и употребявани (до 12 месеца за МПС) бизнес активи за ОЛ. Усвоява се до 100 % от реално платената цена за лизингов актив, оставаща след приспадане на вече платените наемни вноски по ДОЛ, като приложимият за всяка Компания - партньор, респективно за отделни усвоявания, максимален процент се определя от ББР; Допустимо е усвояване на средства от финансирането на основание договори за покупко-продажба, следващи по време сключването на договор за кредит по Програмата между ББР и Компанията - партньор; По изключение и при определени от нея условия, ББР може да допусне усвояване по договори за покупко-продажба, сключени преди датата на сключване на Договора за он-лендинг финансиране с Компанията - партньор. Одобрение от ББР за всяко усвояване; При вписване на ДОЛ в ЦРОЗ, то се извършва след индивидуализацията и допълнителното вписването на залога в полза на ББР. Паричните потоци по подделките, включително задатък, ъп фронт такси, авансови и други плащания, се насочват по сметките на Компанията - партньор в ББР. Други условия, съгласно конкретно договореното с Компанията-партньор.
Б.8 Срок за усвояване	Първо усвояване: до 4 месеца от сключването на договора за кредит и след учредяване на предвидените обезпечения. Всяко следващо усвояване: без ограничение в честотата, в рамките на периода за револвиране, след изпълнение на конкретно договорените с ББР предварителни условия.
Б.9 Срок и начин на погасяване;	В периода на усвояване, Компаниите - партньори се задължават да погасяват текущо главницата по кредита в определен от ББР размер на вноските и по погасителен план с падежи, кореспондиращи изцяло или частично с падежите на

	лизингополучателите по договорите за оперативен лизинг. Вноските по ДОЛ следва да са месечни, освен ако по преценка на ББР не се разреши друго, включително в полза на сезонно активните лизингополучатели. След изтичането/прекратяването или развалянето на договор за оперативен лизинг, изцяло или по отношение на конкретен актив/активи, Компанията - партньор в срок до един месец, считано от датата на прекратяването/развалянето на ДОЛ трябва: • Да възстанови изцяло на ББР неиздължените средства от кредита, усвоени във връзка с визираните по - горе активи/актив, или • Да преотдава актива/активите на други лица и да продължи да погасява текущо главницата по кредита съгласно стария или нов, одобрен от ББР погасителен план. Новият срок на ДОЛ не може да надвишава срока на кредита. Компанията - партньор погасява окончателно Кредита към ББР по определен от банката погасителен план, кореспондиращ с погасителните планове по активните ДОЛ, освен ако ББР не определи друг, индивидуален план за погасяване. Опция за удължаване на срока за усвояване на средствата от кредитната линия за нов период от максимум пет години, при одобрение от ББР, дадено в рамките на текущия срок за усвояване.
Б.10 Лихвени плащания	Ежемесечни лихвени плащания, на база АСТ/360
Б.11 Други условия	• При неизпълнение на задължение за плащане, лихвеният процент по Кредита се увеличава с плюс 10 % (1000 б.т.), над лихвата за редовна главница и се начислява върху дължимата просрочена сума, до деня на погасяване на просрочието. • Опция за ББР АД да поиска замяна на включен в портфейла лизингов договор, както и да поиска допълнително обезпечение, да се повиши лихвен процент и/или да се извърши частично или пълно предсрочно връщане на кредита при неспазване на поети задължения по договора за кредит, включително при неспазване на заложи финансови ковенанти или при значително общо влошаване на финансовото състояние на Компанията - партньор; • При просрочие по лизингов договор над 90 дни, вземанията по които са заложи в полза на ББР, Компанията - партньор следва да го замени с друга, редовна лизингова сделка в едномесечен

срок от настъпване на 90-дневното просрочие.

- Максималният размер на експозиция към свързани лица - лизингополучатели по Програмата не може да надхвърля 10% от размера на одобрения от ББР АД кредитен лимит. По изключение, за определени подделки се допуска и по-голям процент на индивидуална експозиция, след одобрение от ББР.
- Проверки на място и мониторинг над финансирането от ББР, над дейността на Компанията - партньор; възможност за мониторинг над лизинговите подделки и дейността на лизингополучателите;
- Задължение за поддържане на определени финансови показатели (ковенанти) над или под фиксирани от ББР прагове като:
  - Съотношение собствен капитал/активи (минимум 15 %);
  - Качество на портфейл от лизингови сделки - максимално допустима стойност на общо просрочия над 30 дни по договори за лизинг по Програмата - до 10 %;
  - Коефициент за качество на портфейла по Програмата (NPL ratio) - до 10%.
  - други, по преценка на ББР;
- Изискване за предоставяне на информация, в това число: За нивото на алокация на финансирането, за лизингополучателите и лизинговите сделки, за качеството на формирания портфейл и на целия портфейл на дружеството, както и за финансовото състояние на Компанията - партньор, вкл. предоставяне на регулаторна отчетност;
- Задължение за уведомяване на ББР при промени в ДОЛ и/или в договорките, съпътстващи ДОЛ;
- Възможност за окончателно, предсрочно (пълно или частично) погасяване на кредита по искане на Компанията - партньор на дата на всяко лихвено плащане след едномесечно предизвестие; Не се дължи неустойка за предсрочно погасяване.
- Възможност за ББР предсрочно и в срока за усвояване да намали ангажимента си по предоставена кредитна линия, отделно от правото ѝ да изиска предсрочното, пълно или частично връщане на кредита в случай, че Компанията-партньор не спазва конкретни договорни ангажименти, дефинирани като Случай на неизпълнение в Договора за кредит.
- Стриктно спазване на законодателството, особено регулациите за пране на пари и финансиране на тероризъм, за познаване на клиентите и за опазване на личните данни.
- Други, съгласно предвидените в договорите за финансиране по Програмата индивидуални условия, с оглед дейността на отделните кредитополучатели.

В. Условия за крайните бенефициенти – лизингополучатели

В.1 Допустими крайни бенефициенти	Микро, малки и средни предприятия, регистрирани или осъществяващи стопанска дейност и инвестиции в Р. България Които са: - Страна по договор за оперативен лизинг, сключен и изпълняван по правилата на Програмата; - Без свързаност (включително икономическа свързаност и свързаност по линия на контрол) (а) с Компанията - партньор на ББР по Програмата, или (b) с лица от нейните управителни/контролни органи или (c) със свързани с последните лица, както и (d) без друг тип икономическа обвързаност с лица от предходните точки, преценена като неприемлива за ББР. - С известен краен контролиращ/действителен собственик; - Не са допускали повече от 30 дни просрочие по ДОЛ или друг договор с Компанията-партньор;
В.2 Допустими лизингови сделки	Оперативен лизинг на движимо имущество: придобиване, с цел последващо отдаване на ОЛ, на ДМА - производствени активи, транспортни средства, производствено оборудване, технологии и други активи, пряко свързани със стопанската дейност на лизингополучателите-МСП. За избягване на всякакво съмнение, Допустим лизингов актив представлява движимо имущество: 1. ДМА, чрез които се осъществява производствената дейност на МСП, в това число производствено и технологично оборудване; 2. Транспортни средства за служебно и/или производствено предназначение, пряко свързано с основната стопанска дейност на лизингополучателите. Допустимите лизингови активи могат да включват и автомобили, които се използват за представителни цели, когато се касае за максимум два такива автомобила, в рамките на подделка и по преценка на ББР. За избягване на съмнение, допустими за финансиране по Програмата са ДМА, които се използват пряко в основната стопанска дейност на МСП чрез системна експлоатация с цел формиране и/или предлагане на готов продукт/услуга - има се предвид експлоатация в рамките на конкретната икономическа дейност по занятие, в която се реализира предприемачът - лизингополучател. Забрана за лизингови сделки с недвижими имоти, сделки в областта на оръжейна индустрия и търговия, хазарт, забрана за използването на лизинговите активи за дейности в несъответствие с националното законодателство, включително с нормите за

	опазване на околната среда, за дейности свързани със спорт и спортни прояви, дейности на медии, политически субекти и НПО, както и дейности на дружества с неизвестен краен контролиращ собственик, или такива, чието финансиране се ограничава от устава или закона за ББР.
В.3 Валута на лизинговите сделки	Лева или евро
В.4 Общ максимален размер на финансирането по лизингови сделки с краен бенефициент и свързани с него лица (по см. на ЗКИ и рамковите условия по Програмата)	До 300 000 (триста хиляди) евро или равностойност в лева, но не повече от 10% от одобрения лимит на Кредита. До 40 000 (четиридесет хиляди) евро или равностойност в лева за един отдаван на ОЛ актив. По изключение, за определени подсделки могат да се допускат отклонения от тези максимални стойности, само след предварително одобрение от ББР.
В.5 Финансови предимства / улеснение, осигурявани по Програмата в полза на лизингополучателите МСП	Предлагат се от Компаниите - партньори като част от офертата им за кандидатстване за финансиране по Програмата. Могат да се изразяват в едно или повече от следните предимства/улеснения: - Максимален праг на оскъпяване по ДОЛ; - Максимално допустим общ процент за наказателни плащания по ДОЛ; - Отпадане/редукция в размера на парично задължение по ДОЛ, в това число задатък, аванс, депозит, такси, комисиони или друго. - Ползване на безплатни/с отстъпка услуги, съпътстващи оперативния лизинг; - Ползване на други, по-благоприятни условия относно километри пробег, остатъчна стойност на актива, или други, неценови предимства; - Друго; Осигурените финансови предимства / улеснения следва да са разбираеми и видими, включват се в ДОЛ и са приложими за целия срок на оперативния лизинг.
В.7 Срокове на лизинговите сделки	ББР ще финансира активи, отдавани на оперативен лизинг, с минимален срок на ДОЛ 24 месеца и максимален срок - 60 месеца.

В.6 Други разходи за сметка на лизингополучателите	Съгласно правилата на Компанията - партньор
С. Критерии за подбор на Компанията - партньори	
С.1 Първа група критерии	<u>„Кредитоспособност и способност за генериране на добри портфейли“</u> Анализира се финансовото състояние и опит на Компанията - партньор и свързаните лица. От компаниите - лизингодатели се изискват: - Поне три години установени бизнес позиции в сферата на отдаване на активи на лизинг. По-големият дял в бизнеса с оперативен лизинг е предимство; - Покритие на бизнеса в страната; - Добра клиентка база; - Работеща стратегия за увеличаване на пазарен дял в ОЛ; - Отлична кредитна репутация; - Отлична бизнес репутация; Наличие на договорено обратно изкупуване от Продавача на активите - предмет на ДОЛ и/или договорка за последваща продажба с друга компания е предимство; - Отлично качество на формираните клиентски портфейли; - Липса на просрочия по ползвано финансиране от банки и небанкови финансови институции; - Липса на данъчни задължения по чл. 87 ДОПК; - Липса на заведени изпълнителни дела и молби за несъстоятелност.
С.2 Втора група критерии	<u>Обезпечение</u> Предложено от Компанията - партньор по-високо ликвидно, респективно с по-голям процент, обезпечение по кредита от ББР;
С.3 Трета група критерии	<u>Осигурено от Компанията - партньор финансово предимство / улеснение за клиентите МСП</u> Предложени от Компанията - партньор преференциални условия / улеснения за лизингополучателите по Програмата, в съответствие с В5.

С.4 Нормативна база при селекцията	При селекцията на кредитоискателите, ББР се ръководи от закона, МСФО и приложимите вътрешни правила и процедури.